

**ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО
«СТРАХОВА КОМПАНІЯ «БУСІН»**

**ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ЗА РІК,
ЩО ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2018 РОКУ**

Зміст

Найменування розділів Приміток	Сторінки
Інформація про Товариство	6-7
Основи підготовки, затвердження і подання фінансової звітності	7-8
Нові МСФЗ та їхній вплив на фінансову звітність	8-11
Інші застосовані облікові політики, що є доречними для розуміння фінансової звітності	11-22
Основні припущення, оцінки та судження.	22-25
Розкриття інформації щодо використання справедливої вартості	25-26
Страхова діяльність	26-30
Розкриття інформації, що підтверджує статті, подані у звітності:	
Доходи та витрати	30-31
Податок на прибуток	31-32
Необоротні активи	32
Інвестиції за методом участі в капіталі	32-33
Непоточні фінансові інвестиції	33
Дебіторська заборгованість	33
Грошові кошти	33-34
Частка перестраховиків у страхових резервах	34
Статутний капітал	34
Кредиторська заборгованість	34
Розкриття іншої інформації:	
Операції з пов'язаними сторонами.	35-36
Управління ризиками	36-39
Управління капіталом	39
Перевірки адекватності зобов'язань	40-41
Події після звітної дати	41

**Звіт про прибутки та збитки та інший сукупний дохід за рік,
який закінчився 31 грудня 2018 року**

в тис.грн.	Примітки	Рік, що закінчився 31 грудня	
		2018	2017
1	2	3	4
Дохід від реалізації продукції (робіт, послуг)	8.1	61 148	66 279
Собівартість реалізованої продукції (робіт, послуг)	8.2	(13 420)	(13 217)
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	8.2	(27 719)	(11 965)
Валовий прибуток		20 009	41 097
Зміна у резервах		13 068	-16 408
Інші операційні доходи	8.3	19 370	18 643
Витрати на збут	8.4	(787)	(211)
Адміністративні витрати	8.5	(5 320)	(5 053)
Інші операційні витрати	8.3	(20 103)	(19 074)
Фінансові доходи	8.6	889	1 504
Фінансові витрати	8.6	0	0
Інші доходи	8.7	9 081	6 072
Інші витрати	8.7	8 725	3 961
Прибуток до оподаткування		27 482	22 609
Витрати з податку на прибуток	8.8	(10 854)	(10 547)
Прибуток від діяльності, що триває			
Збиток від припиненої діяльності			
ПРИБУТОК ЗА РІК		16 628	12 062
Інші сукупні прибутки			
Переоцінка інвестицій, доступних для продажу			
Податок на прибуток, пов'язаний з компонентами іншого сукупного прибутку			
Інший сукупний прибуток за рік, за вирахуванням податків			
УСЬОГО: СУКУПНИЙ ПРИБУТОК ЗА РІК	•	16 628	12 062

Звіт про фінансовий стан за рік, який закінчився 31 грудня 2018 року

	Примітки	31 грудня 2018	31 грудня 2017
1	2	3	4
АКТИВИ			
<i>Непоточні активи</i>			
Нематеріальні активи	8.9	35	56
Основні засоби	8.10	1263	1 711
Інвестиції, за методом участі в капіталі	8.11	6	6
інші фінансові інвестиції	8.12	100	184
Довгострокова дебіторська заборгованість	8.13	0	55
		1 404	2 012
<i>Поточні активи</i>			
Запаси	8.14	864	1 025
Торговельна та інша дебіторська заборгованість	8.15	137052	103 633
Грошові кошти та їх еквіваленти	8.16	88 301	122 679
Частка перестраховика у страхових резервах	8.17	64 743	73 877
		290 960	301 214
Усього активи		292 364	303 226
Власний капітал та зобов'язання			
<i>Власний капітал</i>			
Статутний капітал	8.18	73 200	73 200
Резервний капітал		13 400	13 400
Резерв переоцінки основних засобів			
Резерв переоцінки інвестицій, доступних для продажу			
Нерозподілені прибутки		16 628	12 063
Усього капітал		103 228	98 663
<i>Непоточні зобов'язання</i>			
Забезпечення		4 698	4 698
Страхові резерви	8.19	115 593	124 275
Довгострокові зобов'язання за фінансовою орендою		-	-
		120 291	128 973
<i>Поточні зобов'язання</i>			
Короткострокові зобов'язання		6 043	3 782
Короткострокові позики			
Торговельна та інша кредиторська заборгованість	8.20	62 802	71 808
		68 845	75 590
Всього зобов'язань		292 364	303 226

**Звіт про рух грошових коштів (за прямим методом) за рік,
що закінчився 31 грудня 2018 року**

	Примітки	За рік, що закінчився 31 грудня	
		2018	2017
1	2	3	4
1 .Рух коштів у результаті операційної діяльності			
Находження від страхових премій		150 014	170 682
Інші находження		1 403	1 416
Витрати на оплату:			
товарі (робіт, послуг)		7 887	8 597
праці		6 719	5 482
Відрахування на соціальні заходи		1 680	1 337
Зобовязань з податків зборів, з них		11 189	8 144
на прибуток		8 599	5 017
Витрачання на оплату зобовязань за страховими контрактами		145 788	99 925
Інші витрачання		491	1 567
Чистий рух коштів від операційної діяльності		-22 337	47 046
II. Інвестиційна діяльність			
Находження від отриманих :			
відсотків		922	1 598
дивідендів		1	5
Чистий рух грошових коштів від інвестиційної діяльності		923	1 603
III. Фінансова діяльність			
Находження власного капіталу			
Сплата дивідендів		11 247	21 577
Погашення кредитів			
Чистий рух грошових коштів від фінансовій діяльності		(11 247)	(21 577)
Чистий рух грошових коштів за звітний період		-32 661	27 072
Залишок грошових коштів на початок періоду		122 679	91 887
Вплив змін валютних курсів на залишок		-1 717	3720
Залишок грошових коштів на кінець періоду		88 301	122 679

Звіт про зміни в капіталі за рік, який закінчився 31 грудня 2018 року

	Примітки	За рік, що закінчився 31 грудня	
		2018	2017
1	2	3	4
Залишок на початок року			
Зареєстрований капітал		73 200	49 159
Резервний капітал		13 400	13 400
Нерозподілений прибуток		12 063	47 086
Всього		98 663	109 645
Чистий прибуток		16 628	12 062
Розподіл прибутку:			
Виплата власникам		12 063	23 044
Спрямування до зареєстрованого капіталу			(24 041)
Збільшення капіталу			24 041
Відрахування до резервного капіталу			
Збільшення резервного фонду			
Разом змін у капіталі		4 565	(10 982)
Залишок на кінець року			
Зареєстрований капітал		73 200	73 200
Резервний капітал		13400	13400
Нерозподілений прибуток		16 628	12 063
Всього		103 228	98 663

1.ІНФОРМАЦІЯ ПРО ТОВАРИСТВО

Приватне акціонерне товариство «Страхова компанія «БУСІН»(далі – Компанія) створена 14.02.1993 року у формі акціонерного товариства відповідно до законодавства України.

Має Свідоцтва про реєстрацію фінансової установи Державної комісії з регулювання ринків фінансових послуг згідно рішення від 07.07.2009 року № 338-ПС, реєстраційний номер 11100794, серія та номер свідоцтва СТ №107, код фінансової установи 11.

Офіс Компанії знаходиться в Україні у м. Києві по вулиці Преображенська, 23.

Основним видом діяльності Товариства є надання страхових послуг за кодом Види діяльності компанії: 65.12 «Інші види страхування, крім страхування життя»

Перше застосування МСФЗ при складанні фінансової звітності відбулося у 2012 році.

У звітному році Товариство уклало 739 договорів страхування. В тому числі :

- з юридичними особами 451 договорів;
- з фізичними особами 87 договорів;
- з перестраховиками 201 договорів.

Компанія надає юридичним та фізичним особам послуги з добровільного та обов'язкового страхування інших видів страхування, крім страхування життя, на що має безстрокові ліцензії в кількості 10 штук на різні види добровільного страхування та на різні види обов'язкового страхування в кількості 4 штук (серія АВ від 10.06.09 р.).

Кількість працівників станом на 31 грудня 2018 року та 31 грудня 2017 року складала 21 та 21 осіб відповідно.

Станом на 31 грудня 2018 року та 31 грудня 2017 року учасниками Товариства були:

№ п/п	Учасник	31.12.2017 року	31.12.2018 року
1.	Непочатова Лариса Михайлівна	49,982%	49,982%
2.	Непочатов Євгеній Олександрович	0,009%	0,009%
3.	Непочатов Олександр Євгенович	0,009%	0,009%
4.	Овчинников Олексій Іванович	49,973%	49,973%
5.	Овчинников Денис Олексійович	0,009%	0,009%
6.	Овчинников Іван Олексійович	0,009%	0,009%
7.	Хачбабян Ніна Гургенівна	0,009%	0,009%
	Всього	100,0%	100,0%

2. Загальна основа формування фінансової звітності

2.1. Достовірне подання та відповідність МСФЗ

Фінансова звітність Товариства є фінансовою звітністю загального призначення, яка сформована з метою достовірно подання фінансового стану, фінансових результатів діяльності та грошових потоків Товариства для задоволення інформаційних потреб широкого кола користувачів при прийнятті ними економічних рішень.

Концептуальною основою фінансової звітності Товариства за рік, що закінчився 31 грудня 2018 року, є Міжнародні стандарти фінансової звітності (МСФЗ), включаючи Міжнародні стандарти бухгалтерського обліку (МСБО) та Тлумачення (КТМФЗ, ПКТ), видані Радою з Міжнародних стандартів бухгалтерського обліку (РМСБО), в редакції чинній на 01 січня 2018 року, що офіційно оприлюдненні на веб-сайті Міністерства фінансів України.

Підготовлена Товариством фінансова звітність чітко та без будь-яких застережень відповідає всім вимогам чинних МСФЗ з врахуванням змін, внесених РМСБО станом на 01 січня 2018 року, дотримання яких забезпечує достовірне подання інформації в фінансовій звітності, а саме, доречної, достовірної, зіставної та зрозумілої інформації.

При формуванні фінансової звітності Товариство керувалося також вимогами національних законодавчих та нормативних актів щодо організації і ведення бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності в Україні, які не протирічать вимогам МСФЗ.

2.2. МСФЗ, які прийняті, але ще не набули чинності

МСФЗ (IAS) 8.30 вимагає розкриття в звітності стандартів, які були випущені, але ще не набрали чинності. Такі вимоги забезпечують розкриття відомої або такої, що піддається оцінці інформації, що дозволяє користувачам оцінити можливий вплив вживання цих МСФЗ на фінансову звітність компанії.

Нижче наведено стандарти та роз'яснення, які були випущені, але не вступили в силу на дату випуску фінансової звітності нашого Товариства. Товариство має намір застосувати ці стандарти з дати їх вступу в силу.

Назва	Дострокове застосування	Дата вступу в силу (річні періоди, що починаються на вказану дату або після неї)
МСФЗ 16 «Оренда»	Допускається, якщо одночасно з МСФЗ 16 буде застосовуватися МСФЗ 15 «Виручка за контрактами з клієнтами»	1 січня 2019 року
Поправка до МСФЗ 3 «Об'єднання бізнесу», пов'язані з вступом в силу МСФЗ 16 «Оренда»	Допускається одночасно з МСФЗ 16	1 січня 2019 року
Поправки до МСБО 16 «Основні засоби», пов'язані з вступом в силу МСФЗ 16	Допускається одночасно з МСФЗ 16	1 січня 2019 року
Поправки до МСБО 1 «Подання фінансової звітності», пов'язані з вступом в силу МСФЗ 16	Допускається одночасно з МСФЗ 16	1 січня 2019 року
Поправки до МСФЗ 1 «Перше застосування МСФЗ», пов'язані з вступом в силу МСФЗ 16	Допускається одночасно з МСФЗ 16	1 січня 2019 року
Поправки до МСФЗ 7 «Фінансові інструменти: розкриття	Допускається одночасно з МСФЗ	1 січня 2019

інформації», пов'язані з вступом в силу МСФЗ	16	року
Поправки до МСФЗ 9 «Фінансові інструменти», пов'язані з вступом в силу МСФЗ 16	Допускається одночасно з МСФЗ 16	1 січня 2019 року
Поправки до МСФЗ 13 «Оцінка справедливої вартості», пов'язані з вступом в силу МСФЗ 16	Допускається одночасно з МСФЗ 16	1 січня 2019 року
Поправки до МСФЗ 15 «Виручка по контрактах з клієнтами», пов'язані з вступом в силу МСФЗ 16	Допускається одночасно з МСФЗ 16	1 січня 2019 року
Поправки до МСБО 2 «Запаси», пов'язані з вступом в силу МСФЗ 16	Допускається одночасно з МСФЗ 16	1 січня 2019 року
Поправки до МСБО 7 «Звіт про рух грошових коштів», пов'язані з вступом в силу МСФЗ 16	Допускається одночасно з МСФЗ 16	1 січня 2019 року
Поправки до МСБО 21 «Вплив змін валютних курсів», пов'язані з вступом в силу МСФЗ 16	Допускається одночасно з МСФЗ 16	1 січня 2019 року
Поправки до МСБО 23 «Витрати на позики», пов'язані з вступом в силу МСФЗ 16	Допускається одночасно з МСФЗ 16	1 січня 2019 року
Поправки до МСБО 37 «Забезпечення, умовні зобов'язання та умовні активи», пов'язані з вступом в силу МСФЗ 16	Допускається одночасно з МСФЗ 16	1 січня 2019 року
Поправки до МСБО 38 «Нематеріальні активи», пов'язані з вступом в силу МСФЗ 16	Допускається одночасно з МСФЗ 16	1 січня 2019 року
Поправки до МСБО 40 «Інвестиційна нерухомість», пов'язані з вступом в силу МСФЗ 16	Допускається одночасно з МСФЗ 16	1 січня 2021 року
Поправки до МСБО 41 «Сільське господарство», пов'язані з вступом в силу МСФЗ 16	Допускається одночасно з МСФЗ 16	1 січня 2019 року
КТМФЗ (IFRIC) 23 «Невизначеність щодо правил обчислення податку на прибуток»	Допускається	1 січня 2019 року
Поправка до МСБО 28 «Інвестиції в асоційовані підприємства і спільні підприємства»	Допускається	1 січня 2019 року
Поправка до МСФЗ 9 «Фінансові інструменти»	Допускається	1 січня 2019 року
Поправка до МСБО 19 «Виплати працівникам»	Дозволено	Щодо змін програми, її

		скорочення або повного погашення зобов'язань за програмою, що сталися на дату або після початку першого річного звітного періоду, що розпочався 01.01.2019
Поправка до МСФЗ 3 «Об'єднання бізнесу»	Дозволено	Щодо угод, в рамках яких компанія отримує спільний контроль і дата яких збігається або настає після початку першого річного звітного періоду, починається 1 січня 2019 року або після цієї дати
Поправка до МСФЗ 11 «Спільна діяльність»	Дозволено	Щодо угод, в рамках яких компанія отримує спільний контроль і дата яких збігається або настає після початку першого річного звітного періоду, починається 1 січня 2019 року або після цієї дати
Поправка до МСБО 12 «Податки на прибуток»	Дозволено	1 січня 2019 року
МСБО 23 «Витрати на позики»	Дозволено	1 січня 2019 року

МСФЗ 17 «Страхові контракти»	Дострокове застосування стандарту дозволяється за умови, якщо організація застосовує МСФЗ 9 "Фінансові інструменти" і МСФЗ 15 "Виручка".	1 січня 2021 року
Концептуальні основи фінансової звітності	Дозволено	1 січня 2020 року

Товариство у фінансовій звітності за рік, що закінчився 31.12.2018 р., не застосувала достроково опубліковані МСФЗ, поправки до них та інтерпретації.

В даний час керівництво оцінює ефект потенційного впливу змінених стандартів на фінансову звітність Товариства.

Компанія планує застосувати спрощення практичного характеру і не переглядати існуючі на дату першого застосування договори оренди, а визначення оренди застосовувати до всіх договорів, укладених чи модифікованих, починаючи з 01.01.2019 р.

2.3. Валюта подання звітності та функціональна валюта, ступінь округлення

Валюта подання звітності відповідає функціональній валюті, якою є національна валюта України – гривня, складена у тисячах гривень, округлених до цілих тисяч.

2.4. Припущення про безперервність діяльності

Фінансова звітність Товариства підготовлена виходячи з припущення безперервності діяльності, відповідно до якого реалізація активів і погашення зобов'язань відбувається в ході звичайної діяльності. Фінансова звітність не включає коригування, які необхідно було б провести в тому випадку, якби Товариство не могло продовжити подальше здійснення фінансово-господарської діяльності відповідно до принципів безперервності діяльності.

2.5. Рішення про затвердження фінансової звітності

Фінансова звітність Товариства затверджена до випуску (з метою оприлюднення) керівником Товариства 13 лютого 2019 року. Ні учасники Товариства, ні інші особи не мають права вносити зміни до цієї фінансової звітності після її затвердження до випуску.

2.6. Звітний період фінансової звітності

Звітним періодом, за який формується фінансова звітність, вважається календарний рік, тобто період з 01 січня по 31 грудня 2018 року.

3. Суттєві положення облікової політики

3.1. Основа (або основи) оцінки, застосована при складанні фінансової звітності

Ця фінансова звітність підготовлена на основі історичної собівартості, за винятком оцінки за справедливою вартістю окремих фінансових інструментів відповідно до МСФЗ 9 «Фінансові інструменти», з використанням методів оцінки фінансових інструментів, дозволених МСФЗ 13 «Оцінки за справедливою вартістю». Такі методи оцінки включають використання біржових котирувань або даних про поточну ринкову вартість іншого аналогічного за характером інструменту, аналіз дисконтованих грошових потоків або інші моделі визначення справедливої вартості. Передбачувана справедлива вартість фінансових активів і зобов'язань визначається з використанням наявної інформації про ринок і відповідних методів оцінки.

3.2. Загальні положення щодо облікових політик

3.2.1. Основа формування облікових політик

Облікові політики - конкретні принципи, основи, домовленості, правила та практика, застосовані суб'єктом господарювання при складанні та поданні фінансової звітності. МСФЗ наводить облікові політики, які, за висновком РМСБО, дають змогу скласти таку фінансову звітність, яка міститиме доречну та достовірну інформацію про операції, інші події та умови, до яких вони застосовуються. Такі політики не слід застосовувати, якщо вплив їх застосування є несуттєвим.

Облікова політика Товариства розроблена та затверджена керівництвом Товариства відповідно до вимог МСБО 8 «Облікові політики, зміни в облікових оцінках та помилки» та інших чинних МСФЗ.

3.2.2. Інформація про зміни в облікових політиках

Товариство обирає та застосовує свої облікові політики послідовно для подібних операцій, інших подій або умов, якщо МСФЗ конкретно не вимагає або не дозволяє визначення категорії статей, для яких інші політики можуть бути доречними.

Компанія вперше застосувала деякі поправки до стандартів, які вступають в силу для річних періодів, що починаються 1 січня 2018 року або після цієї дати. Група не застосовувала достроково стандарти, роз'яснення або поправки, які були випущені, але не вступили в силу. Характер і вплив кожної поправки описані нижче:

Стандарти та правки до них	Вплив поправок
МСФЗ (IFRS) 15 «Виручка за контрактами з клієнтами»	не вплинули на фінансовий стан, фінансові результати та фінансову звітність, їх ефект відсутній
МСФЗ 9 «Фінансові інструменти»	Товариство має лише фінансові активи і зобов'язання, що обліковувалися за попередньою обліковою політикою відповідно до МСБО 39 «Фінансові інструменти: визнання та оцінка» за амортизованою вартістю, тому перехід на МСФЗ 9 «Фінансові інструменти» не вплинув на класифікацію і оцінку фінансових активів

	і зобов'язань, які продовжують обліковуватися за амортизованою вартістю.
МСФЗ 2 «Класифікація та оцінка платежів на основі акцій»	не вплинули на фінансовий стан, фінансові результати та фінансову звітність, їх ефект відсутній
Застосування МСФЗ 9 «Фінансові інструменти» та МСФЗ 4 «Страхові контракти – поправки до МСФЗ 4»	Поправки надають можливість всім організаціям, які мають договори страхування в сфері застосування МСФЗ (IFRS) 4, застосовувати МСФЗ (IFRS) 9 повністю, але рекласифікувати зі складу прибутків або збитків в іншому сукупному прибутку суми різниць в обліку відповідно до МСФЗ (IFRS) 9 по порівняно з МСФЗ (IAS) 39 стосовно певних фінансових активів, обраних організацією. Такий підхід називається метод накладання (overlay approach) і може застосовуватися щодо окремих активів з урахуванням спеціальних вимог щодо визначення активів, до яких застосовуватиметься цей підхід. Метод накладання не застосовувався, так як на балансі Товариства немає активів, які оцінюються за FVTPL згідно МСФЗ(IFRS) 9, але не оцінюються таким же чином згідно МСФЗ(IAS) 39.
МСБО 40 «Інвестиційна нерухомість»	не вплинули на фінансовий стан, фінансові результати та фінансову звітність, їх ефект відсутній
КТМФЗ Інтерпретація 22 «Аванси, сплачені в іноземній валюті»	не вплинули на фінансовий стан, фінансові результати та фінансову звітність, їх ефект відсутній
МСФЗ 1 «Перше застосування Міжнародних стандартів фінансової звітності»	не вплинули на фінансовий стан, фінансові результати та фінансову звітність, їх ефект відсутній
МСБО 28 «Інвестиції в асоційовані та спільні підприємства»	не вплинули на фінансовий стан, фінансові результати та фінансову звітність, їх ефект відсутній

3.2.3. Форма та назви фінансових звітів

Перелік та назви форм фінансової звітності Товариства відповідають вимогам, встановленим НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності».

3.2.4. Методи подання інформації у фінансових звітах

Згідно МСФЗ та враховуючи НП(С)БО 1 Звіт про сукупний дохід передбачає подання витрат, визнаних у прибутку або збитку, за класифікацією, оснований на методі "функції витрат" або "собівартості реалізації", згідно з яким витрати класифікують відповідно до їх функцій як частини собівартості чи, наприклад, витрат на збут або адміністративну діяльність. Проте, оскільки інформація про характер витрат є корисною для прогнозування майбутніх грошових потоків, то ця інформація наведена в п. 8.2, 8.4, 8.5 цих Приміток.

Представлення грошових потоків від операційної діяльності у Звіті про рух грошових коштів здійснюється із застосуванням прямого методу, згідно з яким розкривається інформація про основні класи надходжень грошових коштів чи виплат грошових коштів. Інформація про основні види грошових надходжень та грошових виплат формується на підставі облікових записів Товариства.

3.3. Облікові політики щодо фінансових інструментів

3.3.1. Визнання та оцінка фінансових інструментів

Товариство визнає фінансовий актив або фінансове зобов'язання у балансі, коли і тільки коли воно стає стороною контрактних положень щодо фінансового інструмента. Операції з придбання або продажу фінансових інструментів визнаються із застосуванням обліку за датою розрахунку.

За строком виконання фінансові активи та фінансові зобов'язання поділяються на поточні (зі строком виконання зобов'язань до 12 місяців) та довгострокові (зі строком виконання зобов'язань більше 12 місяців).

Товариство класифікує фінансові активи як такі, що оцінюються у подальшому або за амортизованою собівартістю, або за справедливою вартістю на основі обох таких чинників:

- а) моделі бізнесу суб'єкта господарювання для управління фінансовими активами; та
- б) характеристик контрактних грошових потоків фінансового активу.

Товариство визнає такі категорії фінансових активів:

- фінансові активи, що оцінюються за справедливою вартістю, з відображенням результату переоцінки у прибутку або збитку;
- фінансові активи, що оцінюються за амортизованою собівартістю.

Товариство визнає такі категорії фінансових зобов'язань:

- фінансові зобов'язання, оцінені за амортизованою собівартістю;
- фінансові зобов'язання, оцінені за справедливою вартістю, з відображенням результату переоцінки у прибутку або збитку.

Під час первісного визнання фінансового активу або фінансового зобов'язання Товариство оцінює їх за їхньою справедливою вартістю .

При припиненні визнання фінансового активу повністю різниця між:

а) балансовою вартістю (оціненою на дату припинення визнання) та

б) отриманою компенсацією (включаючи будь-який новий отриманий актив мінус будь-яке нове взятє зобов'язання) визнають у прибутку або збитку.

Фінансовий актив оцінюється за амортизованою собівартістю, якщо він придбавається з метою одержання договірних грошових потоків і договірні умови фінансового активу генерують грошові потоки, котрі є суто виплатами основної суми та процентів на непогашену частку основної суми.

Товариство визнає резерв під збитки для очікуваних кредитних збитків за фінансовим активом, який обліковується за амортизованою вартістю.

Облікова політика щодо подальшої оцінки фінансових інструментів розкривається нижче у відповідних розділах облікової політики.

3.3.2. Грошові кошти та їхні еквіваленти

Грошові кошти складаються з готівки в касі та коштів на поточних рахунках у банках.

Еквіваленти грошових коштів – це короткострокові, високоліквідні інвестиції, які вільно конвертуються у відомі суми грошових коштів і яким притаманний незначний ризик зміни вартості. Інвестиція визначається зазвичай як еквівалент грошових коштів тільки в разі короткого строку погашення, наприклад, протягом не більше ніж три місяці з дати придбання.

Грошові кошти та їх еквіваленти можуть утримуватися, а операції з ними проводитися в національній валюті та в іноземній валюті.

Іноземна валюта – це валюта інша, ніж функціональна валюта, яка визначена в п.2.3 цих Приміток.

Грошові кошти та їх еквіваленти визнаються за умови відповідності критеріям визнання активами.

Подальша оцінка грошових коштів здійснюється за справедливою вартістю, яка дорівнює їх номінальній вартості.

Подальша оцінка еквівалентів грошових коштів, представлених депозитами, здійснюється за амортизованою собівартістю.

Первісна та подальша оцінка грошових коштів та їх еквівалентів в іноземній валюті здійснюється у функціональній валюті за офіційними курсами Національного банку України (НБУ).

У разі обмеження права використання коштів на поточних рахунках в у банках (наприклад, у випадку призначення НБУ в банківській установі тимчасової адміністрації) ці активи можуть бути класифіковані у складі непоточних активів. У випадку прийняття НБУ рішення про ліквідацію банківської установи та відсутності ймовірності повернення грошових коштів, визнання їх як активу припиняється і їх вартість відображається у складі збитків звітного періоду.

3.3.3. Фінансові активи, що оцінюються за амортизованою собівартістю

До фінансових активів, що оцінюються за амортизованою собівартістю, Товариство відносить *облігації, депозити, дебіторську заборгованість,*

Після первісного визнання Товариство оцінює їх за амортизованою собівартістю, застосовуючи метод ефективного відсотка.

Застосовуючи аналіз дисконтованих грошових потоків, Товариство використовує одну чи кілька ставок дисконту, котрі відповідають переважаючим на ринку нормам доходу для фінансових інструментів, які мають в основному подібні умови і характеристики, включаючи кредитну якість інструмента, залишок строку, протягом якого ставка відсотка за контрактом є фіксованою, а також залишок строку до погашення основної суми та валюти, в якій здійснюватимуться платежі.

Товариство оцінює станом на кожную звітну дату резерв під збитки за фінансовим інструментом у розмірі, що дорівнює:

- 12-місячним очікуваним кредитним збиткам у разі, якщо кредитний ризик на звітну дату не зазнав значного зростання з моменту первісного визнання;
- очікуваним кредитним збиткам за весь строк дії фінансового інструмента, якщо кредитний ризик за таким фінансовим інструментом значно зріс із моменту первісного визнання.

У випадку фінансових активів кредитним збитком є теперішня вартість різниці між договірними грошовими потоками, належними до сплати на користь Товариства за договором; і грошовими потоками, які Товариство очікує одержати на свою користь.

Станом на кожную звітну дату Товариство оцінює, чи зазнав кредитний ризик за фінансовим інструментом значного зростання з моменту первісного визнання. При виконанні такої оцінки Товариство замість зміни суми очікуваних кредитних збитків використовує зміну ризику настання дефолту (невиконання зобов'язань) протягом очікуваного строку дії фінансового інструмента. Для виконання такої оцінки Товариство порівнює ризик настання дефолту (невиконання зобов'язань) за фінансовим інструментом станом на звітну дату з ризиком настання дефолту за фінансовим інструментом станом на дату первісного визнання, і враховує при цьому обґрунтовано необхідну та підтверджену інформацію, що є доступною без надмірних витрат або зусиль, і вказує на значне зростання кредитного ризику з моменту первісного визнання.

Товариство може зробити припущення про те, що кредитний ризик за фінансовим інструментом не зазнав значного зростання з моменту первісного визнання, якщо було з'ясовано, що фінансовий інструмент **має низький рівень кредитного ризику станом на звітну дату**.

У випадку фінансового активу, що є кредитно-знеціненим станом на звітну дату, але не є придбаним або створеним кредитно-знеціненим фінансовим активом, Товариство оцінює очікувані кредитні збитки як різницю між валовою балансовою вартістю активу та теперішньою вартістю очікуваних майбутніх грошових потоків, дисконтованою за первісною ефективною ставкою відсотка за фінансовим активом. Будь-яке коригування визнається в прибутку або збитку як прибуток або збиток від зменшення корисності.

Товариство визнає банківські депозити зі строком погашення від чотирьох до дванадцяти місяців з дати фінансової звітності, в разі, якщо дострокове погашення таких депозитів ймовірно призведе до значних фінансових втрат, в складі поточних фінансових інвестицій.

Товариство відносно банківських депозитів має наступну модель розрахунку збитку від знецінення фінансового активу:

- при розміщенні депозиту в банку з високою надійністю (інвестиційний рівень рейтингу uaAAA, uaAA, uaA, uaBBB та банки, що мають прогноз “стабільний», що присвоюється рейтинговими агентствами, які внесені до Державного реєстру уповноважених рейтингових агентств НКЦПФР) на дату розміщення коштів резерв збитків розраховується в залежності від строку та умов розміщення (при розміщенні від 1 до 3-х місяців – розмір збитку складає 0%, від 3-х місяців до 1 року – 1% від суми розміщення, більше 1 року – 2%);
- при розміщенні депозиту в банку з більш низьким кредитним рейтингом (спекулятивний рівень рейтингу, що присвоюється рейтинговими агентствами, які внесені до Державного реєстру уповноважених рейтингових агентств НКЦПФР) на дату розміщення коштів резерв збитку розраховується у розмірі від 7% до 20% від

- *Дебіторська заборгованість*

Безумовна дебіторська заборгованість визнається як актив тоді, коли Товариство стає стороною договору та, внаслідок цього, набуває юридичне право одержати грошові кошти.

Первісна оцінка дебіторської заборгованості здійснюється за справедливою вартістю.

Після первісного визнання подальша оцінка дебіторської заборгованості відбувається за амортизованою вартістю.

Поточну дебіторську заборгованість без встановленої ставки відсотка Товариство оцінює за сумою первісного рахунку фактури, якщо вплив дисконтування є несуттєвим.

3.3.4. Фінансові активи, що оцінюються за справедливою вартістю, з відображенням результату переоцінки у прибутку або збитку

До фінансових активів, що оцінюються за справедливою вартістю, з відображенням результату переоцінки у прибутку або збитку, відносяться акції та паї (частки) господарських товариств.

Після первісного визнання Товариство оцінює їх за справедливою вартістю.

Справедлива вартість акцій, які внесені до біржового списку, оцінюється за біржовим курсом організатора торгівлі.

Якщо акції мають обіг більш як на одному організаторі торгівлі, при розрахунку вартості активів такі інструменти оцінюються за курсом на основному ринку для цього активу або, за відсутності основного ринку, на найсприятливішому ринку для нього. За відсутності свідчень на користь протилежного, ринок, на якому Товариство зазвичай здійснює операцію продажу активу, приймається за основний ринок або, за відсутності основного ринку, за найсприятливіший ринок.

При оцінці справедливої вартості активів застосовуються методи оцінки вартості, які відповідають обставинам та для яких є достатньо даних, щоб оцінити справедливую вартість, максимізуючи використання доречних відкритих даних та мінімізуючи використання закритих вхідних даних.

Якщо є підстави вважати, що балансова вартість суттєво відрізняється від справедливої, Товариство визначає справедливую вартість за допомогою інших методів оцінки. Відхилення можуть бути зумовлені значними змінами у фінансовому стані

емітента та/або змінами кон'юнктури ринків, на яких емітент здійснює свою діяльність, а також змінами у кон'юнктурі фондового ринку.

Справедлива вартість акцій, обіг яких зупинено, у тому числі цінних паперів емітентів, які включені до Списку емітентів, що мають ознаки фіктивності, визначається із урахуванням наявності строків відновлення обігу таких цінних паперів, наявності фінансової звітності таких емітентів, результатів їх діяльності, очікування надходження майбутніх економічних вигід.

3.3.5. Зобов'язання.

Кредиторська заборгованість визнається як зобов'язання тоді, коли Товариство стає стороною договору та, внаслідок цього, набуває юридичне зобов'язання сплатити грошові кошти.

Поточні зобов'язання – це зобов'язання, які відповідають одній або декільком із нижченаведених ознак:

- Керівництво Товариства сподівається погасити зобов'язання або зобов'язання підлягає погашенню протягом дванадцяти місяців після звітного періоду;
- Керівництво Товариства не має безумовного права відстрочити погашення зобов'язання протягом щонайменше дванадцяти місяців після звітного періоду.

Поточні зобов'язання визнаються за умови відповідності визначенню і критеріям визнання зобов'язань.

Поточні зобов'язання оцінюються у подальшому за амортизованою вартістю.

Поточну кредиторську заборгованість без встановленої ставки відсотка Товариство оцінює за сумою первісного рахунку фактури, якщо вплив дисконтування є несуттєвим.

3.3.6. Згорання фінансових активів та зобов'язань

Фінансові активи та зобов'язання згортаються, якщо Товариство має юридичне право здійснювати залік визнаних у балансі сум і має намір або зробити взаємозалік, або реалізувати актив та виконати зобов'язання одночасно

3.4. Облікові політики щодо основних засобів та нематеріальних активів

3.4.1. Визнання та оцінка основних засобів

Товариство визнає матеріальний об'єкт основним засобом, якщо він утримується з метою використання їх у процесі своєї діяльності, надання послуг, або для здійснення адміністративних і соціально-культурних функцій, очікуваний строк корисного використання (експлуатації) яких більше одного року та вартість яких більше 6000 грн.

Первісно Товариство оцінює основні засоби за собівартістю. У подальшому основні засоби оцінюються за їх собівартістю мінус будь-яка накопичена амортизація та будь-які накопичені збитки від зменшення корисності. Сума накопиченої амортизації на дату переоцінки виключається з валової балансової вартості активу та чистої суми, перерахованої до переоціненої суми активу. Дооцінка, яка входить до складу власного капіталу, переноситься до нерозподіленого прибутку, коли припиняється визнання відповідного активу.

3.4.2. Подальші витрати.

Товариство не визнає в балансовій вартості об'єкта основних засобів витрати на щоденне обслуговування, ремонт та технічне обслуговування об'єкта. Ці витрати визнаються в прибутку чи збитку, коли вони понесені. В балансовій вартості об'єкта основних засобів визнаються такі подальші витрати, які задовольняють критеріям визнання активу.

3.4.3. Амортизація основних засобів.

Амортизація основних засобів Товариства нараховується прямолінійним методом з використанням таких щорічних норм:

будівлі	- 2 %;
машини та обладнання	- 7-15%
транспортні засоби	- 17 -20%
меблі	- 20 - 33%.
інші	- 14 - 50%

Капітальні вкладення в орендовані приміщення амортизуються протягом терміну їх корисного використання. Амортизацію активу починають, коли він стає придатним для використання. Амортизацію активу припиняють на одну з двох дат, яка відбувається раніше: на дату, з якої актив класифікують як утримуваний для продажу, або на дату, з якої припиняють визнання активу.

3.4.4. Нематеріальні активи

Нематеріальні активи оцінюються за собівартістю за вирахуванням будь-якої накопиченої амортизації та будь-яких накопичених збитків від зменшення корисності. Амортизація нематеріальних активів здійснюється із застосуванням прямолінійного методу з використанням щорічної норми відповідно. Нематеріальні активи, які виникають у результаті договірних або інших юридичних прав, амортизуються протягом терміну чинності цих прав.

3.4.5. Зменшення корисності основних засобів та нематеріальних активів

На кожен звітну дату Товариство оцінює, чи є якась ознака того, що корисність активу може зменшитися. Товариство зменшує балансову вартість активу до суми його очікуваного відшкодування, якщо і тільки якщо сума очікуваного відшкодування активу менша від його балансової вартості. Таке зменшення негайно визнається в прибутках чи збитках, якщо актив не обліковують за переоціненою вартістю згідно з МСБО 16. Збиток від зменшення корисності, визнаний для активу в попередніх періодах, Товариство сторнує, якщо і тільки якщо змінилися попередні оцінки, застосовані для визначення суми очікуваного відшкодування. Після визнання збитку від зменшення корисності амортизація основних засобів коригується в майбутніх періодах з метою розподілення переглянutoї балансової вартості необоротного активу на систематичній основі протягом строку корисного використання.

3.5. Облікові політики щодо оренди

Фінансова оренда - це оренда, за якою передаються в основному всі ризики та винагороди, пов'язані з правом власності на актив. Товариство як орендатор на початку строку оренди визнає фінансову оренду як активи та зобов'язання за сумами, що дорівнюють справедливій вартості орендованого майна на початок оренди або (якщо вони менші за справедливу вартість) за теперішньою вартістю мінімальних орендних платежів. Мінімальні орендні платежі розподіляються між фінансовими витратами та зменшенням

непогашених зобов'язань. Фінансові витрати розподіляються на кожен період таким чином, щоб забезпечити сталу періодичну ставку відсотка на залишок зобов'язань. Непередбачені орендні платежі відображаються як витрати в тих періодах, у яких вони були понесені. Політика нарахування амортизації на орендовані активи, що амортизуються, узгоджена із стандартною політикою Товариства щодо подібних активів.

Оренда активів, за якою ризики та винагороди, пов'язані з правом власності на актив, фактично залишаються в орендодавця, класифікується як операційна оренда. Орендні платежі за угодою про операційну оренду визнаються як витрати на прямолінійній основі протягом строку оренди. Дохід від оренди за угодами про операційну оренду Товариство визнає на прямолінійній основі протягом строку оренди. Затрати, включаючи амортизацію, понесені при отриманні доходу від оренди, визнаються як витрати.

3.6. Облікові політики щодо податку на прибуток

Витрати з податку на прибуток являють собою суму витрат з поточного та відстроченого податків. Поточний податок визначається як сума податків на прибуток, що підлягають сплаті (відшкодуванню) щодо оподаткованого прибутку (збитку) за звітний період. Поточні витрати Товариства за податками розраховуються з використанням податкових ставок, чинних (або в основному чинних) на дату балансу

Відстрочений податок розраховується за балансовим методом обліку зобов'язань та являє собою податкові активи або зобов'язання, що виникають у результаті тимчасових різниць між балансовою вартістю активу чи зобов'язання в балансі та їх податковою базою.

Відстрочені податкові зобов'язання визнаються, як правило, щодо всіх тимчасових різниць, що підлягають оподаткуванню. Відстрочені податкові активи визнаються з урахуванням імовірності наявності в майбутньому оподаткованого прибутку, за рахунок якого можуть бути використані тимчасові різниці, що підлягають вирахуванню. Балансова вартість відстрочених податкових активів переглядається на кожну дату й зменшується в тій мірі, у якій більше не існує ймовірності того, що буде отриманий оподаткований прибуток, достатній, щоб дозволити використати вигоду від відстроченого податкового активу повністю або частково.

Відстрочений податок розраховується за податковими ставками, які, як очікується, будуть застосовуватися в періоді реалізації відповідних активів або зобов'язань. Товариство визнає поточні та відстрочені податки як витрати або дохід і включає в прибуток або збиток за звітний період, окрім випадків, коли податки виникають від операцій або подій, які визнаються прямо у власному капіталі або від об'єднання бізнесу.

Товариство визнає поточні та відстрочені податки у капіталі, якщо податок належить до статей, які відображено безпосередньо у власному капіталі в тому самому чи в іншому періоді.

4. Інші застосовані облікові політики, що є доречними для розуміння фінансової звітності

4.1. Забезпечення

Забезпечення визнаються, коли Товариство має теперішню заборгованість (юридичну або конструктивну) внаслідок минулої події, існує ймовірність (тобто більше можливо, ніж неможливо), що погашення зобов'язання вимагатиме вибуття ресурсів, котрі втілюють у собі економічні вигоди, і можна достовірно оцінити суму зобов'язання.

4.2. Виплати працівникам

Товариство визнає короткострокові виплати працівникам як витрати та як зобов'язання після вирахування будь-якої вже сплаченої суми. Товариство визнає очікувану вартість короткострокових виплат працівникам за відсутність як забезпечення відпусток - під час надання працівниками послуг, які збільшують їхні права на майбутні виплати відпускних.

4.3. Пенсійні зобов'язання

Відповідно до українського законодавства, Товариство утримує внески із заробітної плати працівників до Пенсійного фонду. Поточні внески розраховуються як процентні відрахування із поточних нарахувань заробітної платні, такі витрати відображаються у періоді, в якому були надані працівниками послуги, що надають їм право на одержання внесків, та зароблена відповідна заробітна платня.

4.4. Доходи та витрати

Доходи та витрати визнаються за методом нарахування.

Дохід – це збільшення економічних вигід протягом облікового періоду у вигляді надходження чи збільшення корисності активів або у вигляді зменшення зобов'язань, результатом чого є збільшення чистих активів, за винятком збільшення, пов'язаного з внесками учасників.

Дохід визнається у звіті про прибутки та збитки за умови відповідності визначенню та критеріям визнання. Визнання доходу відбувається одночасно з визнанням збільшення активів або зменшення зобов'язань.

Дохід від продажу фінансових інструментів, інвестиційної нерухомості або інших активів визнається у прибутку або збитку в разі задоволення всіх наведених далі умов:

- а) Товариство передало покупцеві суттєві ризики і винагороди, пов'язані з власністю на фінансовий інструмент, інвестиційну нерухомість або інші активи;
- б) за Товариством не залишається ані подальша участь управлінського персоналу у формі, яка зазвичай пов'язана з володінням, ані ефективний контроль за проданими фінансовими інструментами, інвестиційною нерухомістю або іншими активами;
- в) суму доходу можна достовірно оцінити;
- г) ймовірно, що до Товариства надійдуть економічні вигоди, пов'язані з операцією; та
- г) витрати, які були або будуть понесені у зв'язку з операцією, можна достовірно оцінити.

Дохід від надання послуг відображається в момент виникнення незалежно від дати надходження коштів і визначається, виходячи із ступеня завершеності операції з надання послуг на дату балансу.

Дивіденди визнаються доходом, коли встановлено право на отримання коштів.

Витрати – це зменшення економічних вигід протягом облікового періоду у вигляді вибуття чи амортизації активів або у вигляді виникнення зобов'язань, результатом чого є зменшення чистих активів, за винятком зменшення, пов'язаного з виплатами учасникам.

Витрати визнаються у звіті про прибутки та збитки за умови відповідності визначенню та одночасно з визнанням збільшення зобов'язань або зменшення активів.

Витрати негайно визнаються у звіті про прибутки та збитки, коли видатки не надають майбутніх економічних вигід або тоді та тією мірою, якою майбутні економічні вигоди не відповідають або перестають відповідати визнанню як активу у звіті про фінансовий стан.

Витрати визнаються у звіті про прибутки та збитки також у тих випадках, коли виникають зобов'язання без визнання активу.

Витрати, понесені у зв'язку з отриманням доходу, визнаються у тому ж періоді, що й відповідні доходи.

4.5. Операції з іноземною валютою

Операції в іноземній валюті обліковуються в українських гривнях за офіційним курсом обміну Національного банку України на дату проведення операцій.

Монетарні активи та зобов'язання, виражені в іноземних валютах, перераховуються в гривню за відповідними курсами обміну НБУ на дату балансу. Немонетарні статті, які оцінюються за історичною собівартістю в іноземній валюті, відображаються за курсом на дату операції, немонетарні статті, які оцінюються за справедливою вартістю в іноземній валюті, відображаються за курсом на дату визначення справедливої вартості. Курсові різниці, що виникли при перерахунку за монетарними статтями, визнаються в прибутку або збитку в тому періоді, у якому вони виникають.

Товариство використовувало обмінні курси на дату балансу:

	31.12.2018	31.12.2017
Гривня/1 долар США	27,6883	28,0672
Гривня/1 євро	31,7141	33,4954

4.6. Умовні зобов'язання та активи.

Товариство не визнає умовні зобов'язання в звіті про фінансовий стан Товариства. Інформація про умовне зобов'язання розкривається, якщо можливість вибуття ресурсів, які втілюють у собі економічні вигоди, не є віддаленою. Товариство не визнає умовні активи. Стисла інформація про умовний актив розкривається, коли надходження економічних вигід є ймовірним.

5. Основні припущення, оцінки та судження

При підготовці фінансової звітності Товариство здійснює оцінки та припущення, які мають вплив на елементи фінансової звітності, ґрунтуючись на МСФЗ, МСБО та тлумаченнях, розроблених Комітетом з тлумачень міжнародної фінансової звітності. Оцінки та судження базуються на попередньому досвіді та інших факторах, що за існуючих обставин вважаються обґрунтованими і за результатами яких приймаються судження щодо балансової вартості активів та зобов'язань. Хоча ці розрахунки базуються на наявній у керівництва Товариства інформації про поточні події, фактичні результати можуть зрештою відрізнятись від цих розрахунків. Области, де такі судження є особливо важливими, області, що характеризуються високим рівнем складності, та області, в яких припущення й розрахунки мають велике значення для підготовки фінансової звітності за МСФЗ, наведені нижче.

5.1. Судження щодо операцій, подій або умов за відсутності конкретних МСФЗ

Якщо немає МСФЗ, який конкретно застосовується до операції, іншої події або умови, керівництво Товариства застосовує судження під час розроблення та застосування облікової політики, щоб інформація була доречною для потреб користувачів для прийняття економічних рішень та достовірною, у тому значенні, що фінансова звітність:

- подає достовірно фінансовий стан, фінансові результати діяльності та грошові потоки Товариства;
- відображає економічну сутність операцій, інших подій або умов, а не лише юридичну форму;
- є нейтральною, тобто вільною від упереджень;
- є повною в усіх суттєвих аспектах.

Під час здійснення судження керівництво Товариства посилається на прийнятність наведених далі джерел та враховує їх у низхідному порядку:

- а) вимоги в МСФЗ, у яких ідеться про подібні та пов'язані з ними питання;
- б) визначення, критерії визнання та концепції оцінки активів, зобов'язань, доходів та витрат у Концептуальній основі фінансової звітності.

Під час здійснення судження керівництво Товариства враховує найостанніші положення інших органів, що розробляють та затверджують стандарти, які застосовують подібну концептуальну основу для розроблення стандартів, іншу професійну літературу з обліку та прийняті галузеві практики, тією мірою, якою вони не суперечать вищезазначеним джерелам.

5.2. Судження щодо справедливої вартості активів Товариства

Керівництво Товариства вважає, що облікові оцінки та припущення, які мають стосунок до оцінки фінансових інструментів, де ринкові котирування не доступні, є ключовим джерелом невизначеності оцінок, тому що:

- а) вони з високим ступенем ймовірності зазнають змін з плином часу, оскільки оцінки базуються на припущеннях керівництва щодо відсоткових ставок, волатильності, змін валютних курсів, показників кредитоспроможності контрагентів, коригувань під час оцінки інструментів, а також специфічних особливостей операцій; та
- б) вплив зміни в оцінках на активи, відображені в звіті про фінансовий стан, а також на доходи (витрати) може бути значним.

Якби керівництво Товариства використовувало інші припущення щодо відсоткових ставок, волатильності, курсів обміну валют, кредитного рейтингу контрагента, дати офerti і коригувань під час оцінки інструментів, більша або менша зміна в оцінці вартості фінансових інструментів у разі відсутності ринкових котирувань мала б істотний вплив на відображений у фінансовій звітності чистий прибуток та збиток.

Розуміючи важливість використання облікових оцінок та припущень щодо справедливої вартості фінансових активів в разі відсутності вхідних даних щодо справедливої вартості першого рівня, Керівництво Товариства планує використовувати оцінки та судження які базуються на професійній компетенції працівників Підприємства, досвіді та минулих подіях, а також з використанням розрахунків та моделей вартості фінансових активів. Залучення зовнішніх експертних оцінок щодо таких фінансових інструментів де оцінка, яка базується на професійній компетенції, досвіді та розрахунках є недостатньою, на думку Керівництва є прийнятним та необхідним.

Використання різних маркетингових припущень та/або методів оцінки також може мати значний вплив на передбачувану справедливу вартість.

5.3. Судження щодо очікуваних термінів утримання фінансових інструментів

Керівництво Товариства застосовує професійне судження щодо термінів утримання фінансових інструментів, що входять до складу фінансових активів. Професійне судження за цим питанням ґрунтується на оцінці ризиків фінансового інструменту, його прибутковості й динаміці та інших факторах. Проте існують невизначеності, які можуть бути пов'язані з призупиненням обігу цінних паперів, що не є підконтрольним керівництву Товариства фактором і може суттєво вплинути на оцінку фінансових інструментів.

5.4. Використання ставок дисконтування

Ставка дисконту - це процентна ставка, яка використовується для перерахунку майбутніх потоків доходів в єдине значення теперішньої (поточної) вартості, яка є базою для визначення ринкової вартості бізнесу. З економічної точки зору, в ролі ставки дисконту є бажана інвестору ставка доходу на вкладений капітал у відповідні з рівнем ризику подібні об'єкти інвестування, або - ставка доходу за альтернативними варіантами інвестицій із зіставлення рівня ризику на дату оцінки. Ставка дисконту має визначатися з урахуванням трьох факторів:

- а) вартості грошей у часі;
- б) вартості джерел, які залучаються для фінансування інвестиційного проекту, які вимагають різні рівні компенсації;
- в) фактору ризику або міри ймовірності отримання очікуваних у майбутньому доходів.

Станом на 31.12.2018 середньозважена ставка за портфелем банківських депозитів у національній валюті в банках, у яких не введено тимчасову адміністрацію або не запроваджено ліквідаційну комісію, становила 12,6 % річних. Інформація, що використана для визначення середньозваженої ставки одержана з офіційного сайту НБУ за посиланням <https://bank.gov.ua/control/uk/allinfo> розділ «Вартість строкових депозитів».

5.5. Судження щодо виявлення ознак знецінення активів

Відносно фінансових активів, які оцінюються за амортизованою вартістю, Товариство на дату виникнення фінансових активів та на кожну звітну дату визначає рівень кредитного ризику.

Товариство визнає резерв під збитки для очікуваних кредитних збитків за фінансовими активами, які оцінюються за амортизованою вартістю, у розмірі очікуваних кредитних збитків за весь строк дії фінансового активу (при значному збільшенні кредитного ризику/для кредитно-знецінених фінансових активів) або 12-місячними очікуваними кредитними збитками (у разі незначного зростання кредитного ризику).

Зазвичай очікується, що очікувані кредитні збитки за весь строк дії мають бути визнані до того, як фінансовий інструмент стане прострочений. Як правило, кредитний ризик значно зростає ще до того, як фінансовий інструмент стане простроченим або буде помічено інші чинники затримки платежів, що є специфічними для позичальника, (наприклад, здійснення модифікації або реструктуризації).

Кредитний ризик за фінансовим інструментом вважається низьким, якщо фінансовий інструмент має низький ризик настання дефолту, позичальник має потужній

потенціал виконувати свої договірні зобов'язання щодо грошових потоків у короткостроковій перспективі, а несприятливі зміни в економічних і ділових умовах у довгостроковій перспективі можуть знизити, але не обов'язково здатність позичальника виконувати свої зобов'язання щодо договірних грошових потоків.

Фінансові інструменти не вважаються такими, що мають низький кредитний ризик лише на підставі того, що ризик дефолту за ними є нижчим, ніж ризик дефолту за іншими фінансовими інструментами Товариства або ніж кредитний ризик юрисдикції, в якій Товариство здійснює діяльність.

Очікувані кредитні збитки за весь строк дії не визнаються за фінансовим інструментом просто на підставі того, що він вважався інструментом із низьким кредитним ризиком у попередньому звітному періоді, але не вважається таким станом на звітну дату. У такому випадку Товариство з'ясовує, чи мало місце значне зростання кредитного ризику з моменту первісного визнання, а отже чи постала потреба у визнанні очікуваних кредитних збитків за весь строк дії.

Очікувані кредитні збитки відображають власні очікування Товариства щодо кредитних збитків.

6. Розкриття інформації щодо використання справедливої вартості

6.1. Методики оцінювання та вхідні дані, використані для складання оцінок за справедливою вартістю

Товариство здійснює виключно безперервні оцінки справедливої вартості активів та зобов'язань, тобто такі оцінки, які вимагаються МСФЗ 9 та МСФЗ 13 у звіті про фінансовий стан на кінець кожного звітного періоду.

Класи активів та зобов'язань, оцінених за справедливою вартістю	Методики оцінювання	Метод оцінки (ринковий, дохідний, витратний)	Вхідні дані
Грошові кошти	Первісна та подальша оцінка грошових коштів здійснюється за справедливою вартістю, яка дорівнює їх номінальній вартості	Ринковий	Офіційні курси НБУ
Інструменти капіталу	Первісна оцінка інструментів капіталу здійснюється за їх справедливою вартістю, яка зазвичай дорівнює ціні операції, в ході якої був отриманий актив. Подальша оцінка інструментів капіталу здійснюється за справедливою вартістю на дату оцінки.	Ринковий	Офіційні біржові курси організаторів торгів на дату оцінки, за відсутності визначеного біржового курсу на дату оцінки, використовуються ціни закриття біржового торгового дня
Інвестиційна нерухомість	Первісна оцінка інвестиційної нерухомості здійснюється за собівартістю. Подальша оцінка інвестиційної нерухомості	Ринковий, дохідний	Ціни на ринку нерухомості, дані оцінки професійних

	здійснюється за справедливою вартістю на дату оцінки.		оцінювачів
--	---	--	------------

Керівництво Товариства вважає, що наведені розкриття щодо застосування справедливої вартості є достатніми, і не вважає, що за межами фінансової звітності залишилась будь-яка суттєва інформація щодо застосування справедливої вартості, яка може бути корисною для користувачів фінансової звітності.

7. СТРАХОВА ДІЯЛЬНІСТЬ

Компанія застосовує МСФЗ 4 «Страхові контракти» до договорів, які укладає зі страхувальниками – юридичними та фізичними особами.

Страховий контракт - контракт, згідно з яким одна сторона (страховик) приймає значний страховий ризик іншої сторони (власника страхового поліса), погодившись надати компенсацію власникові страхового поліса, якщо визначена непевна майбутня подія (страховий випадок) негативно вплине на власника страхового поліса.

Страхова премія (страховий платіж) - плата за страхування, яку страхувальник зобов'язаний сплатити Компанії в розмірі, визначеному договором страхування. Розмір страхової премії залежить від встановленого страхового тарифу, який є ставкою страхового платежу з одиниці страхової суми.

Страховий тариф розраховується Компанією актуарно (математично) на підставі статистики настання страхових випадків, з урахуванням статистичних закономірностей страхових ризиків протягом дії договору страхування та величини інвестиційного доходу від розміщення коштів резервів страхування життя. Методика розрахунку страхових тарифів є невід'ємною частиною Правил страхування Компанії, які визначаються окремим документом. Станом на **31 грудня 2018** року Компанія уклала **739** договорів страхування. Усі договори страхування відповідають визначенню, наведеному у Додатку А МСФЗ 4 «Страхові контракти».

Валюта страхування – українська національна валюта (гривня). Середній строк страхування за договорами становить 1 рік. Страхувальниками виступають як юридичні так і фізичні особи.

Протягом **2018** року Компанією здійснено **20** страхових виплат на загальну суму **73 925 тис. грн.** Договори страхування Компанії не містять вбудованих похідних інструментів, а також не мають компонентів депозиту. Відповідно, Компанія не проводить розподіл компонентів страхування та депозиту.

Перевірка адекватності зобов'язань. Компанія проводить перевірку адекватності своїх визнаних страхових зобов'язань. Така перевірка враховує поточні оцінки всіх контрактних грошових потоків та пов'язаних з ними грошових потоків, таких як витрати з врегулювання збитків, а також грошових потоків від вбудованих опціонів та гарантій. Якщо перевірка свідчить про неадекватність зобов'язань, нестача повністю визнається у

складі прибутку чи збитку. Звіт про проведення перевірки адекватності зобов'язань Страховика наведено в окремій Примітці 9.4.

Управління страховими ризиками. На виконання вимог Закону «Про страхування» Компанія перестраховує ризики по укладеним та діючим договорам страхування з перестраховиками, рейтинг фінансової надійності (стійкості) відповідає вимогам законодавства. Станом на **31 грудня 2018** року із отриманих **184 705 тис. грн.** страхових сум Компанією передано в перестраховання – **110 038 тис. грн.**

	<i>На 2018</i>	<i>На 2017</i>
Перестраховано, в т.ч.	110 038	103 330
1. перестраховано в Українських страхових компаніях	3 496	2 222
2. перестраховано у закордонних страхових компаніях <i>по прямих договорах</i>	9 244	718
3. <i>через брокерів</i>		
- <i>Willis Polska S.A.</i>	1 460	1 334
- <i>ГрЕко Джей Ель Ті Україна Гм</i>	54 199	60 303
- <i>AON</i>	40 003	35 227
4. <i>через ядерний пул</i>	1 636	1 526

Неврегульованих збитків на кінець звітного періоду не зареєстровано. На звітну дату Компанія не має страхових контрактів, придбаних в результаті об'єднання бізнесу або передачі портфеля. У ході нормальної діяльності Товариство передає ризики в перестраховання. Політика Компанії передбачає перестраховання всіх значних ризиків. Сума ліміту залежить від виду страхового продукту. Договори, які Компанія укладає з перестраховиками, згідно з якими вона має право на відшкодування збитків по одному або більше договорів, виданих Компанією та відповідають вимогам класифікації страхових договорів, класифікуються як договори перестраховання. Договори, що не відповідають цим вимогам класифікації, відносяться до категорії фінансових активів.

Договори страхування, передані в перестраховання, не звільняють Компанію від зобов'язань перед власниками страхових полісів. Активи перестраховання включають суми до отримання від перестраховувальних Товариств по виплачених відшкодуваннях, включаючи відповідні витрати на врегулювання. Кредиторська заборгованість по перестрахованню стаття балансу «Поточна кредиторська заборгованість за страховою діяльністю» (рядок 1650) **62 800 тис.грн.** являє собою зобов'язання Компанії передати перестраховиками.

Товариство регулярно оцінює свої активи перестраховання на предмет знецінення. Якщо існує об'єктивне свідчення того, що актив перестраховання знецінено, Товариство

зменшує балансову вартість цього активу до його вартості відшкодування і визнає у звіті про сукупні доходи відповідний збиток від знецінення. Товариство збирає об'єктивні свідчення знецінення активу перестраховування з використанням тих же методів, які вона застосовує до фінансових активів, враховуються за амортизованою вартістю. Збиток від знецінення також розраховується на підставі аналогічного методу, який застосовується до цих фінансових активів.

Опис основних страхових продуктів. Діяльність Товариства представлена наступними основними видами страхових продуктів:

- *Обов'язкове та добровільне страхування авіаційного транспорту.* Предметом договору страхування з даного виду страхування є майнові інтереси, пов'язані з володінням, користуванням і розпорядженням авіаційним транспортним засобом, та відповідальністю перед третіми особами за шкоду нанесену їм застрахованим засобом.
- *Добровільне страхування від нещасних випадків.* Договори індивідуального страхування передбачають страховий захист клієнтів Товариства від ризику смерті, інвалідності та травматичних тілесних ушкоджень у результаті нещасних випадків. Як правило, термін дії цих страхових полісів становить до одного року;
- *Добровільне страхування наземного транспорту (крім залізничного)* - вид страхування, за яким предметом договору страхування є майнові інтереси, пов'язані з володінням, користуванням і розпорядженням наземним транспортним засобом, у тому числі причепом до нього, та всіма видами транспортних засобів спеціального призначення. Даний вид страхування передбачає здійснення виплати страхового відшкодування шляхом відшкодування страхувальнику або іншій особі, визначеній страхувальником у договорі страхування (вигодонабувачу), збитку, понесеного ними у зв'язку з пошкодженням, знищенням або втратою застрахованого наземного транспортного засобу, у тому числі причепа до нього, та всіх видів транспортних засобів спеціального призначення, а також, якщо це передбачено правилами та договором страхування, додаткового обладнання до них. Цей вид страхування не включає страхування майна, в тому числі вантажів та багажу (вантажобагажу), що перевозиться наземним транспортним засобом, у тому числі причепом до нього, та страхування неоподержаних доходів унаслідок пошкодження, знищення або втрати наземного транспортного засобу. Договори страхування укладаються з фізичними та юридичними особами переважно на один рік, оплата страхових внесків (платежів, премій) здійснюється одноразово або щоквартально;
- *Добровільне страхування вантажів та багажу (вантажобагажу)* - вид страхування, за яким предметом договору страхування є майнові інтереси пов'язані з володінням, користуванням і розпорядженням вантажем та багажем (вантажобагажем), який перевозиться будь-якими видами транспорту. Даний вид страхування передбачає здійснення виплати страхового відшкодування шляхом відшкодування страхувальнику або іншій особі, визначеній страхувальником у договорі страхування (вигодонабувачу), збитку, понесеного ними у зв'язку з пошкодженням, знищенням (загибеллю) або втратою застрахованого вантажу та багажу (вантажобагажу) чи його частини під час перевезення будь-якими видами транспорту та під час його проміжного складського зберігання;
- *Добровільне страхування від вогневих ризиків та ризиків стихійних явищ.* Предметом договору страхування з даного виду страхування є майнові інтереси, що не суперечать закону, пов'язані з володінням, користуванням і розпорядженням майном, зазначеним у договорі страхування. Виплата страхового відшкодування здійснюється шляхом відшкодування страхувальнику або іншій особі, визначеній страхувальником у

договорі страхування (вигодонабувачу), збитку, понесеного ними у зв'язку з пошкодженням, знищенням (загибеллю) або втратою застрахованого майна чи його частини внаслідок дії вогневих ризиків та/або стихійних явищ. Також умови договорів можуть передбачати відшкодування витрат на заходи по розбиранню та/або переміщенню будівель, споруд, обладнання на нове місце, що були виконані для рятування майна та/або з метою зменшення збитків, та витрат на прибирання зазначеної в договорі страхування території від уламків (залишків) майна, яке постраждало внаслідок страхового випадку. Термін дії договорів страхування від місяця до одного року;

- *Добровільне страхування майна* (іншого, ніж передбачено пунктами 5-9 статті 6 Закону України "Про страхування") - вид страхування, за яким предметом договору страхування є майнові інтереси, пов'язані з володінням, користуванням і розпорядженням майном, зазначеним у договорі страхування (іншим, ніж залізничний, наземний, повітряний, водний транспорт (морський внутрішній та інші види водного транспорту), вантаж та багаж (вантажобагаж)). Даний вид страхування передбачає здійснення виплати страхового відшкодування відповідно до умов договору страхування шляхом відшкодування страхувальнику або іншій особі, визначеній страхувальником у договорі страхування (вигодонабувачу), збитку, понесеного ними у зв'язку з пошкодженням, знищенням (загибеллю), втратою застрахованого майна. Термін дії договорів страхування від місяця до одного року;

- *Добровільне страхування відповідальності перед третіми особами (іншої, ніж передбачена пунктами 12-14 статті 6 Закону України "Про страхування")* - вид страхування, інший, ніж страхування цивільної відповідальності власників наземного, повітряного та водного транспорту (включаючи відповідальність перевізника), за яким предметом договору страхування є майнові інтереси, пов'язані з відшкодуванням шкоди, заподіяної страхувальником або іншою особою, цивільна відповідальність якої застрахована, життю, здоров'ю, працездатності, майну третіх осіб. Даний вид страхування передбачає здійснення виплати страхового відшкодування відповідно до умов договору страхування третій особі або її спадкоємцю (спадкоємцям) за шкоду, яка була заподіяна життю, здоров'ю і працездатності та/або майну цієї третьої особи особою, цивільна відповідальність якої застрахована, внаслідок здійснення нею діяльності, яка визначена в договорі страхування;

- *Добровільне страхування фінансових ризиків* - вид страхування, за яким предметом договору страхування є майнові інтереси, пов'язані зі збитками при здійсненні страхувальником або іншою особою, визначеною страхувальником у договорі страхування, господарської діяльності. Даний вид страхування передбачає здійснити виплату страхового відшкодування відповідно до умов договору страхування шляхом відшкодування страхувальнику або іншій особі, визначеній страхувальником у договорі страхування (вигодонабувачу), збитку, понесеного ними внаслідок перерви в господарській діяльності, порушення договірних зобов'язань (невиконання або неналежне виконання контрагентом договірних зобов'язань перед страхувальником), крім відшкодування збитків, передбачених страхуванням кредитів та страхуванням інвестицій.

- Основна стратегічна мета управління ризиками - це забезпечення захисту Компанії від несприятливого впливу факторів зовнішнього середовища, так і оптимізація внутрішнього середовища. Управління ризиками є забезпечення безпечної діяльності страхової організації. Одним із внутрішніх заходів управління ризиками, який застосовує Компанія є створення страхових та резервних фондів. Також одним із методів диверсифікації ризиків, пов'язаних із договорами страхування є покриття резервів, сформованих у валютах активами, що відповідають цим валютам. Одним із зовнішніх заходів управління ризиками (таких, що здійснюються із залученням інших спеціалізованих суб'єктів страхового ринку чи ділових партнерів Страховика), який

застосовує Компанія є перестраховання. Завдяки перестрахованню досягається диверсифікація ризиків, що сприяє збалансованості портфеля Страховика, і Перестраховика.

8. Розкриття інформації, що підтверджує статті подані у фінансових звітах

8.1. Дохід від реалізації

	2018	2017
Дохід від реалізації послуг страхування	61 148	66 279
Всього доходи від реалізації	61 148	66 279

8.2. Собівартість реалізації

	2018	2017
Агенська винагорода	1348	3845
Брокерська винагорода	346	283
Витрати на персонал	10147	8496
Витрати на врегулювання страхових випадків	59	216
Витрати на ведення діла	1520	377
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	27719	11 965
Всього	41 139	25 182

8.3. Інші операційні доходи і витрати

Інші операційні доходи	2018	2017
Доходи від реалізації іноземної валюти	19318	18 457
Дохід від операційної курсової різниці	20	174
Агентська винагорода	31	11
Інші доходи	1	1
Всього	19 370	18 643
Інші операційні витрати		
Собівартість реалізованої іноземної валюти	19 366	18 529
Витрати від операційної курсової різниці	238	264
Членські внески	485	264
Штрафи, пені	12	3
Інші витрати	2	14
Всього	20 103	19 074

8.4. Витрати на збут

	2018	2017
Витрати на персонал		
Маркетинг та реклама	787	211
Інші		
Всього адміністративних витрат		

8.5. Адміністративні витрати

	2018	2017
Оренда приміщення	766	654

Утримання основних засобів	293	290
Амортизація основних засобів і нематеріальних	608	556
Витрати на відрядження	587	763
Представницькі витрати	66	253
Банківські послуги	344	183
Страхування майна та працівників	625	448
Витрати на професійні послуги	1004	326
Зв'язок	250	61
Інші	777	1 519
Всього адміністративних витрат	5320	5 053

8.6. Фінансові доходи та витрати

	2018	2017
Процентні доходи		
Дохід від участі в капіталі	1	5
Відсотки на депозитному рахунку в банку	888	1 499
Всього процентні доходи	889	1 504
Процентні витрати		
Банківські кредити та овердрафти	0	0
Фінансовий лізинг	0	0
Всього процентні витрати	0	0

8.7. Інші доходи і витрати

	2018	2017
Інші доходи		
Дохід від реалізації фінансових інвестицій	93	24
Дохід від неопераційної курсової різниці	8 988	6 048
Дохід від реалізації необоротних активів	0	0
Відшкодування збитків від надзвичайних подій	0	0
Всього	9 081	6 072
Інші витрати		
Собівартість реалізованих фінансових інвестицій	177	163
Втрати від неопераційних курсових різниць	8 440	3 637
Інші витрати звичайної діяльності	108	161
Всього	8 725	3 961

8.8. Податок на прибуток

Основні компоненти витрат з податку на прибуток за звітний період:

	2018	2017
Прибуток до оподаткування	27 482	32 077
Прибуток за договорами страхування	141 642	147 280
Сума виплат доходів нерезидентам (страхове відшкодування)	58 576	334
Всього прибуток до оподаткування		
Податкова ставка	18%	18%

Податок за встановленою податковою ставкою на прибуток за договорами страхування	3%	3%
Податок на дохід нерезидента	4%	4%
Податковий вплив постійних різниць		
Витрати з податку на прибуток	10 854	10 547
Поточні витрати з податку на прибуток	10 854	10 547

8.9. Нематеріальні активи

	2018	2017
Ліцензії	0	0
Права на програмне забезпечення	35	56
Всього	35	56

8.10. Основні засоби

	2018	2017
комп'ютерна техніка та офісне устаткування	93	64
офісні меблі, побутова техніка, інвентар	73	22
Транспортні засоби	1 093	1 611
Інше	4	14
Всього	1 263	1 711

Станом на 31 грудня 2018 та 2017 років у складі основних засобів повністю зношені основні засоби становлять 0 тис. грн. та 0 тис. грн. відповідно.

8.11. Інвестиції, за методом участі в капіталі

На кінець 2018 та 2017 року інвестиції за методом участі в капіталі були представлені долями в ТОВ «Золоті ворота» на суму 6 тис.грн.

8.12. Непоточні фінансові інвестиції

	На 31.12.2018 року		На 31.12.2017 року	
	Балансова вартість (тис.грн)	Кількість (штук)	Балансова вартість (тис.грн)	Кількість (штук)
ПАТ"Алчевський коксохімічний	0	95000	0	95000
ПРАТ"Гостомельський склозавод"	38	10000	38	10000
ПАТ"Енергомашспецсталь"	5	52000	5	52000
ПАТ "Ясинівський коксохімічний	0	52400	0	52400

ПрАТ" Запорізький абразивний	8	13700	8	13700
ПАТ "Металургійний комбінат Азовсталь"	0	0	14	15700
ПАТ"Житомирський маслозавод"	0	0	70	8000
АТ"Сумський завод "Насосенергомаш"	49	27600	49	27600
Всього	100	250700	184	250700

Згідно статті 65-2 Закону України «Про акціонерні товариства» у 2017- 2018 році відбувся обов'язковий продаж простих акцій на вимогу власника домінуючого контрольного пакету акцій ПрАТ «МК «Азовсталь» та ПАТ «Житомирський маслозавод».

8.13. Довгострокова дебіторська заборгованість відсутня.

8.14. Запаси

	31 грудня 2018	31 грудня 2017
Паливо та матеріали	194	278
Малоцінні та швидкозношувальні	8	85
Дорогоцінні метали	662	662
Всього	864	1 025

Облік дорогоцінних металів ведеться по номінальній вартості на час придбання.

8.15. Торговельна та інша дебіторська заборгованість

	31 грудня 2018	31 грудня 2017
Торговельна дебіторська заборгованість	136 853	103 263
Аванси видані		
Розрахунки з бюджетом	127	54
Інша дебіторська заборгованість	72	312
Чиста вартість торговельної дебіторської заборгованості	137052	103 629

Дебіторська заборгованість Товариства не має забезпечення. Прострочена дебіторська заборгованість відсутня. Товариство проводить аналіз та оцінку рівня кредитного ризику з використанням індивідуального підходу.

8.16. Грошові кошти

	31 грудня 2018	31 грудня 2017
Каса та рахунки в банках, в грн.	5965	2 167
Каса та рахунки в банках, в долл. США	5390	27 373
Банківські депозити, в долл. США	76 946	78 139
Банківські депозити, в грн.	0	15 000
Всього	88 301	122 679

Станом на 31 грудня 2018 та 2017 років залишок невиконаних нарахованих процентів по банківським депозитам становить 72 тис. грн. та 112 тис. грн, відповідно.

Станом на 31 грудня 2018 та 2017 років середньозважені процентні ставки по банківських депозитах, номінованих в доларах США, з первісним строком погашення менше 90 днів склали 0,8% та 0,8% відповідно. У гривнях 10% і 10% відповідно.

8.17. Частка перестраховиків у страхових резервах

	31 грудня 2018	31 грудня 2017
Резерв збитків	0	13 250
Резерв незароблених премій	64 743	60 627

8.18. Статутний капітал

Номинальна вартість кожної акції становить **300,00 грн.**, загалом статутний фонд на 31.12.2018 та 31.12.2017 року складає **73 200 тис.грн.** Форма існування акцій – без документарна. Всі випущені акції повністю оплачені.

8.19. Короткострокові забезпечення

	31 грудня 2018	31 грудня 2017
Резерв відпусток	4 698	4 698
Страхові резерви, з них:	115 593	124 275
Резерв збитків	961	28 453
Резерв незароблених премій	109 512	91 877
Резерв катастроф	5 120	3 945
Всього	120 291	128 973

8.20. Торговельна та інша кредиторська заборгованість

	31 грудня 2018	31 грудня 2017
Торговельна кредиторська заборгованість	62 800	71 808
Розрахунки з бюджетом	6 043	3 782
Одержані аванси		
Заробітна плата та соціальні внески		
Інші	2	
Всього кредиторська заборгованість	68 845	75 590

9. Розкриття іншої інформації

9.1 Умовні зобов'язання відсутні

9.1.1. Судові позови

Проти Товариства судових позовів не подавалось. Керівництво вважає, що Товариство не понесе збитків, відповідно, резерви у фінансовій звітності не створювалися.

9.1.2. Оподаткування

Внаслідок наявності в українському податковому законодавстві положень, які дозволяють більш ніж один варіант тлумачення, а також через практику, що склалася в нестабільному економічному середовищі, за якої податкові органи довільно тлумачать аспекти економічної діяльності, у разі, якщо податкові органи піддадуть сумніву певне тлумачення, засноване на оцінці керівництва економічної діяльності Товариства, ймовірно, що Товариство змушене буде сплатити додаткові податки, штрафи та пені. Така невизначеність може вплинути на вартість фінансових інструментів, втрати та резерви під знецінення, а також на ринковий рівень цін на угоди. На думку керівництва Товариство сплатило усі податки, тому фінансова звітність не містить резервів під податкові збитки. Податкові звіти можуть переглядатися відповідними податковими органами протягом трьох років.

9.1.3. Ступінь повернення дебіторської заборгованості та інших фінансових активів

Внаслідок ситуації, яка склалася в економіці України, а також як результат економічної нестабільності, що склалася на дату балансу, існує ймовірність того, що активи не зможуть бути реалізовані за їхньою балансовою вартістю в ході звичайної діяльності Товариства.

Ступінь повернення цих активів у значній мірі залежить від ефективності заходів, які знаходяться поза зоною контролю Товариства. Ступінь повернення дебіторської заборгованості Товариству визначається на підставі обставин та інформації, які наявні на дату балансу. На думку керівництва Товариства, додатковий резерв під фінансові активи на сьогоднішній день не потрібен, виходячи з наявних обставин та інформації.

9.2 Розкриття інформації про пов'язані сторони

До пов'язаних сторін або операцій з пов'язаними сторонами належать:

- підприємства, які прямо або опосередковано контролюють або перебувають під контролем, або ж перебувають під спільним контролем разом з Товариством;
- асоційовані компанії;
- спільні підприємства, у яких Товариство є контролюючим учасником;
- члени провідного управлінського персоналу Товариства;
- близькі родичі особи, зазначеної вище;
- компанії, що контролюють Товариства, або здійснюють суттєвий вплив, або мають суттєвий відсоток голосів у Товаристві;
- програми виплат по закінченні трудової діяльності працівників Товариства або будь-якого іншого суб'єкта господарювання, який є пов'язаною стороною Товариства.

Станом на 31.12.2018 року склад пов'язаних осіб був наступний:

№ з/п	ПІБ	За якою ознакою	Розмір частки у 2018 році	Розмір частки у 2017 році
1	Непочатова Лариса Михайлівна	Володіє часткою у статутному капіталі, Голова наглядової ради	49,98%	49,98%

2	Овчінніков Олексій Іванович	Володіє часткою у статутному капіталі	49,97%	49,97%
3	Овчинников Денис Олексійович	Голова правління		
4	Морозова Ірина Львівна	Виконавчий директор, заступник Голови правління		

Види виплат	2018		2017	
	Операції з пов'язаними сторонами	Всього	Операції з пов'язаними сторонами	Всього
1	2	3	4	5
Реалізація	-	-	-	-
Придбання сировини та матеріалів	-	-	-	-
Торгова дебіторська заборгованість	-	-	-	-
Торгова кредиторська заборгованість	-	-	-	-
Компенсація провідному управлінському персоналу	151	151	210	210
Короткострокові виплати працівникам	-	-	-	-
Виплати по закінченні трудової діяльності	-	-	-	-

9.3. Цілі та політики управління фінансовими ризиками

Керівництво Товариства визнає, що діяльність Товариства пов'язана з ризиками і вартість чистих активів у нестабільному ринковому середовищі може суттєво змінитись унаслідок впливу суб'єктивних чинників та об'єктивних чинників, вірогідність і напрямок впливу яких заздалегідь точно передбачити неможливо. До таких ризиків віднесено кредитний ризик, ринковий ризик та ризик ліквідності. Ринковий ризик включає валютний ризик, відсотковий ризик та інший ціновий ризик. Управління ризиками керівництвом Товариства здійснюється на основі розуміння причин виникнення ризику, кількісної оцінки його можливого впливу на вартість чистих активів та застосування інструментарію щодо його пом'якшення.

9.3.1. Кредитний ризик

Кредитний ризик – ризик того, що одна сторона контракту про фінансовий інструмент не зможе виконати зобов'язання і це буде причиною виникнення фінансового збитку іншої сторони. Кредитний ризик притаманний таким фінансовим інструментам, як поточні та депозитні рахунки в банках, облігації та дебіторська заборгованість.

Основним методом оцінки кредитних ризиків керівництвом Товариства є оцінка кредитоспроможності контрагентів, для чого використовуються кредитні рейтинги та будь-яка інша доступна інформація щодо їх спроможності виконувати боргові

зобов'язання. Товариство використовує наступні методи управління кредитними ризиками:

- ліміти щодо боргових зобов'язань за класами фінансових інструментів;
- ліміти щодо боргових зобов'язань перед одним контрагентом (або асоційованою групою);
- ліміти щодо вкладень у фінансові інструменти в розрізі кредитних рейтингів за Національною рейтинговою шкалою;
- ліміти щодо розміщення депозитів у банках з різними рейтингами та випадки дефолту та неповернення депозитів протягом останніх п'яти років.

Фінансові інструменти в розрізі кредитних рейтингів банків

Активи	31 грудня 2018	31 грудня 2017
Поточні рахунки в банках з інвестиційним рейтингом	5 948	20 351
Поточні рахунки в банках без інвестиційного рейтинга	5 407	9 184
Банківські депозити в банках з інвестиційним рейтингом	76 946	93 139
Банківські депозити в банках без інвестиційного рейтинга	0	0
Всього	88 301	122 674

Товариство розміщує кошти в банках в яких є кредитний рейтинг за Національною рейтинговою шкалою для дотримання вимог регулятора страхового ринку. Товариство також використовує для розрахунків з клієнтами «Сітібанк», який не має кредитного рейтинга за Національною рейтинговою шкалою, але є дочірнім підприємством американського банку «CityBank» і є надійним банком, що виконує вимоги регулятора в банківській сфері.

Товариство дотримується вимог регулятора страхового ринку по розміщенню вільних коштів в одному банку, який має кредитний рейтинг за Національною рейтинговою шкалою.

9.3.2. Ринковий ризик

Ринковий ризик – це ризик того, що справедлива вартість або майбутні грошові потоки від фінансового інструмента коливатимуться внаслідок змін ринкових цін. Ринковий ризик охоплює три типи ризику: інший ціновий ризик, валютний ризик та відсотковий ризик. Ринковий ризик виникає у зв'язку з ризиками збитків, зумовлених коливаннями цін на акції, відсоткових ставок та валютних курсів. Товариство наражатиметься на ринкові ризики у зв'язку з інвестиціями в акції, облигації та інші фінансові інструменти.

Інший ціновий ризик – це ризик того, що справедлива вартість або майбутні грошові потоки від фінансового інструмента коливатимуться внаслідок змін ринкових цін (окрім тих, що виникають унаслідок відсоткового ризику чи валютного ризику), незалежно від того, чи спричинені вони чинниками, характерними для окремого фінансового

інструмента або його емітента, чи чинниками, що впливають на всі подібні фінансові інструменти, з якими здійснюються операції на ринку.

Основним методом оцінки цінового ризику є аналіз чутливості. Серед методів пом'якшення цінового ризику Товариство використовує диверсифікацію активів та дотримання лімітів на вкладення в акції та інші фінансові інструменти з нефіксованим прибутком.

Валютний ризик – це ризик того, що справедлива вартість або майбутні грошові потоки від фінансового інструменту коливатимуться внаслідок змін валютних курсів.

Для мінімізації та контролю за валютними ризиками Товариство контролює частку активів, номінованих в іноземній валюті, у загальному обсягу активів. Оцінка валютних ризиків здійснюється на основі аналізу чутливості.

Визначення порогу чутливості керівництво Товариства здійснювало на основі статистичних даних НБУ щодо динаміки курсу гривні до іноземних валют, на основі яких була розрахована історична волатильність курсу, що визначається як стандартне відхилення річної дохідності від володіння іноземною валютою за період.

Валютні ризики Товариства виникають у зв'язку з володінням фінансовими інструментами, номінованими в іноземній валюті. Товариство інвестує кошти в банківські депозити в іноземній валюті. Товариство визначило, що обґрунтовано можливим є коливання валютного курсу на - 1,35 відсотка.

Чутливі до коливань валютного курсу активи

Активи номіновані в іноземній валюті	31 грудня 2018	31 грудня 2017
Каса та рахунки в банках	5 390	27 373
Банківські депозити	79 946	78 139
Всього	85 336	105 512
Частка в активах Товариства, %	29,1%	34,8%

Відсотковий ризик – це ризик того, що справедлива вартість або майбутні грошові потоки від фінансового інструмента коливатимуться внаслідок змін ринкових відсоткових ставок. Керівництво Товариства усвідомлює, що відсоткові ставки можуть змінюватись і це впливатиме як на доходи Товариства, так і на справедливую вартість чистих активів.

Усвідомлюючи значні ризики, пов'язані з коливаннями відсоткових ставок у високоінфляційному середовищі, яке є властивим для фінансової системи України, керівництво Товариства контролює частку активів, розміщених у боргових зобов'язаннях у національній валюті з фіксованою відсотковою ставкою. Керівництво Товариства здійснює моніторинг відсоткових ризиків та контролює їх максимально припустимий розмір. У разі зростання відсоткових ризиків Товариство має намір позбуватися боргових фінансових інструментів з фіксованою відсотковою ставкою. Моніторинг відсоткових ризиків здійснюється шляхом оцінки впливу можливих змін відсоткових ставок на вартість відсоткових фінансових інструментів.

Активи, які наражаються на відсоткові ризики

Тип активу	31 грудня 2018	31 грудня 2017
Банківські депозити	76 946	93 139
Облігації	-	-
Всього	76 946	93 139

Частка в активах Товариства, % 23,3% 30,7%

9.3.3. Ризик ліквідності

Ризик ліквідності – ризик того, що Товариство матиме труднощі при виконанні зобов'язань, пов'язаних із фінансовими зобов'язаннями, що погашаються шляхом поставки грошових коштів або іншого фінансового активу.

Товариство здійснює контроль ліквідності шляхом планування поточної ліквідності. Товариство аналізує терміни платежів, які пов'язані з дебіторською заборгованістю та іншими фінансовими активами, а також прогнозні потоки грошових коштів від операційної діяльності.

Інформація щодо недисконтованих платежів за фінансовими зобов'язаннями Товариства в розрізі строків погашення представлена наступним чином:

Рік, що закінчився 31 грудня 2017 року	До 1 місяця	Від 1 місяця до 3 місяців	Від 3 місяців до 1 року	Від 1 року до 5 років	Більше 5 років	Всього
1	2	3	4	5	6	7
Короткострокові позики банку	-	-	-	-	-	-
Торговельна та інша кредиторська заборгованість		75 308	282			75 590
Поточна заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями						
Всього		75 308	282			75 590
Рік, що закінчився 31 грудня 2018 року	До 1 місяця	Від 1 місяця до 3 місяців	Від 3 місяців до 1 року	Від 1 року до 5 років	Більше 5 років	Всього
Короткострокові позики банку	-	-	-	-	-	-
Торговельна та інша кредиторська заборгованість		68 385	460			68 845
Поточна заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями						
Всього		68 385	460			68 845

9.4. Управління капіталом

Товариство здійснює управління капіталом з метою досягнення наступних цілей:

- зберегти спроможність Товариства продовжувати свою діяльність так, щоб воно і надалі забезпечувало дохід для учасників Товариства та виплати іншим зацікавленим сторонам;

- забезпечити належний прибуток учасникам товариства завдяки встановленню цін на послуги Товариства, що відповідають рівню ризику.

Керівництво Товариства здійснює огляд структури капіталу на щорічній основі. При цьому керівництво аналізує вартість капіталу та притаманні його складовим ризику. На основі отриманих висновків Товариство здійснює регулювання капіталу шляхом залучення додаткового капіталу або фінансування, а також виплати дивідендів та погашення існуючих позик.

Власний капітал Компанії станом на 31.12.2018 року становить **103 228 тис. грн.** який складається із зареєстрованого статутного капіталу в розмірі **73 200 тис. грн.** та резервного капіталу в розмірі **13 400 тис. грн.**, а також із нерозподіленого прибутку в сумі **16 628 тис. грн.**

Курс євро станом на 31.12.2018 року становив 31,714138 грн. за один євро, тобто розмір статутного капіталу становив **2 308 тис. євро.**

Дивіденди. Акціонерами Компанії згідно протоколу № 01/18 від 30.03.18р приймалося рішення щодо виплати дивідендів. Дивіденди акціонерам станом на 31.12.2018 року виплачені повністю у сумі **12 063 тис. грн.**

9.5. Звіт про проведення перевірки адекватності зобов'язань.

Згідно з вимогами пункту 15 МСФЗ 4 «Страхові контракти» ПрАТ «СК «Бусін» станом на 31.12.2018 провело оцінку адекватності визнаних ним страхових зобов'язань (технічних резервів).

Показник	Скорочене позначення	Значення
Збитковість, %	(Збт)	18,9%
Загальні виплати у 2016 та наступних періодах за договорами попередніх періодів, тис. грн.	(Впл 0)	25 885,2
Загальні виплати за договорами, що укладені в період 2016-2018, тис. грн.	(В1)	169 097,9
Загальні виплати за випадками 2016-2018 в межах договорів 2016-2018, тис. грн.	(В2)	124 018,8
Загальні виплати, сплачені у 2016-2018 в межах договорів 2016-2018, тис. грн.	(В3)	123 058,3
Загальна сума майбутніх виплат за договорами 2016-2018, тис. грн.	(П1)	46 039,5
Сума резервів збитків на 31.12.2018, тис. грн.	(П2)	960,5
Резерв незароблених премій на 31.12.2018, тис. грн.	(П3)	45 079,0

Таким чином маємо:

Актuarна оцінка резерву незароблених премій станом на 31.12.2018 становить 45079,0 тис. грн.

Відповідно до поданого до Нацкомфінпослуг повідомлення, Компанія формує резерв заявлених, але не виплачених збитків (RBNS), а резерв збитків, які виникли, але не заявлені (IBNR), не формується. Станом на 31.12.2018 RBNS становить 960,5 тис. грн. Ретроспективний аналіз адекватності резервів збитків (run-off test) показує, що в цілому Страховик формує їх в достатньому обсязі.

Резерв незароблених премій, сформований відповідно до законодавства, становить 109512,3 тис. грн. та перевищує розмір резерву, сформованого актуарно за результатами перевірки адекватності страхових зобов'язань.

Сума резервів збитків, сформованих відповідно до законодавства, становить 960,5 тис. грн.

Оскільки розміри резервів, сформованих за методами, визначеними законодавством, перевищують розмір резервів, сформованих актуарно на підставі перевірки адекватності зобов'язань, рекомендуємо в фінансовій звітності зазначати розмір резервів, що сформовані відповідно законодавства, а саме:

- резерв незароблених премій – 109512,3 тис. грн.;
- резерв заявлених, але не виплачених збитків та резерв збитків, які виникли, але не заявлені – 960,5 тис. грн.

9.6. Події після Балансу

Між датою складання та затвердження фінансової звітності жодних подій, які б могли вплинути на показники фінансової звітності та економічні рішення користувачів, не відбувалося.

Голова Правління

Овчинников Д.О.

Головний бухгалтер

Єфименко С.А.